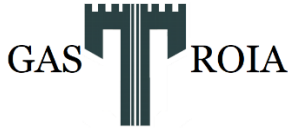

KAMP DENEYİMİ YAŞAYAN BİREYLERİN GLAMPİNG'E İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ

Determination of Perceptions of Participators' with Camping Experience about Glamping

* Emre Ozan AKSÖZ
**Begüm ÖNEM
***Birgül AYDIN

ÖZET

İnsanlar günlük yaşamın fiziksel ve psikolojik baskısından uzaklaşmak istemektedirler. Bunu sağlamak için ise doğayla iç içe olma istekleri vardır. Doğada gerçekleştirilebilecek rekreatif etkinliklerin çeşitliliği, konaklama biçimlerinde farklı olanaklar sunması sebebiyle kamp oldukça fazla tercih edilmektedir. Fakat kampın getirdiği olumsuz koşulları ortadan kaldırmayı amaçlayan “glamping” türü son zamanlarda popüler hale gelmeye başlamıştır. Bu çalışmada aktif olarak kampa devam eden, Anadolu Üniversitesi Dağcılık ve Spor Kulübü öğrencileri ve Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencileri ile üç kadın altı erkek olmak üzere dokuz katılımcı ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Bu çalışmada glamping turizm türünün kamp literatürüne ait olup olmadığına dair öğrencilerin bakış açılarının anlaşılması ve kamp ile glampinge bakış açılarının neler olduğunun öğrenilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, katılımcıların genelde kamp turizmine bağlı oldukları, glampingi tercih etmeyecekleri anlaşılmıştır. Ancak uzun süreli aktivitelerinde bedenlerinin ve zihinlerinin toparlanması amacıyla tercih ettikleri fakat bunu glamping turizmi bilincinde olmayarak yaptıkları gözlemlenmiştir. Farklı beklentileri ve istekleri olan kişiler, aileler vb. grupların ise tercih etmesi gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca glampingin kamp literatüründe sayılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Glamping, Kamp, Odak Grup Çalışması

ABSTRACT

People want to move away from the physical and psychological pressure of everyday life. To achieve this, there are requests to be intertwined with nature. Because of the variety of recreational activities that can be performed in nature and the different possibilities in the forms of accommodation, camping is very preferred. But the type of “glamping” aimed at eliminating the negative conditions brought on by the camp has recently begun to become popular. In this study, focus group interviews were conducted with nine participants, three women and six men, students of Anadolu University mountaineering and Sports Club and students of Anadolu University tourism faculty, who were actively attending the camp. It is aimed to understand the camp and glamping benchmarks and glamping tourism perspectives of the camp participants. The results of the study concluded that glamping would not be preferred over camping, but could be preferred under different conditions and expectations, and that the type of glamping should be counted in the camp literature.

Keywords: Glamping, Camping, Focus Group Interview.

Yayın Bilgileri
Geliş Tarihi: 19.05.2020
Kabul tarihi: 07.8.2020
Yayın tarihi: 30.10.2019

Yazar Bilgileri

ORCID:
* 0000-0002-4109-8847
** 0000-0002-7825-8138
*** 0000-0003-3459-2385
Email:
*ozana@anadolu.edu.tr
***birgulaydin@anadolu.edu.tr

1. GİRİŞ

Günümüzde turizmin gelişmesi ile birlikte farklı istek ve ihtiyaçlara sahip insanlara farklı turistik ürünler sunulmaktadır. Bu yenilikçi olma mantığı turizmde yoğun olarak hissedilmektedir. İnsanların hayata bakış açılarının değişmesi, beklentilerinin artması, kişilerin kendi karakteristik özelliklerine uygun turizm türlerini tercih etmek istemesi bu çeşitliliği ve yenilikçi olma durumunu güçlendirmektedir. Kamp ise bu turizm türleri içerisinde; artık her kesimden insanın gerçekleştirebildiği bir turizm türüdür. Ancak kamp esnasında karşılaşılan sorunlarla uğraşmak istemeyen insanların isteğine uygun olarak yeni bir kamp türü ortaya çıkarılmıştır. Kamp turizmini gerçekleştirirken aynı zamanda güvenlik, günlük ihtiyaçların rahat karşılanması gibi unsurlara öncelik veren insanlar için; lüks bir tatil deneyimini barındıran “glamping” turizmi bu çeşitlilik içerisinde yerini almıştır. Glamping; İngilizce kökenli bir kelimedir ve büyüleyici ve lüks anlamlarına gelen “glamorous” ve kamp yapmak anlamında kullanılan “camping” kelimelerinin birleşiminden meydana gelmiştir. Türkçe literatürde “lüks kampçılık” olarak adlandırılmaktadır. Kamping ve glamping ile ilgili alanyazın incelendiğinde araştırmaların büyük ölçüde kamp alanına yönelik olduğu görülmektedir. Bunun yanında, glamping kavramının yeni oluşu bu alandaki çalışmaların sınırlı sayıda olmasına neden olmaktadır. Ayrıca, alanyazın incelendiğinde kamping ve glampingi, her ikisini bir arada inceleyen araştırmaların azlığı da dikkat çekmektedir. Dolayısıyla, bu çalışmanın temel amacı kamp faaliyetlerine katılmış bireylerin kamping ve glampinge ilişkin algılarının ortaya koymak ve alanyazına katkı sunmaktır. Bu bağlamda, odak (focus) grup aracılığıyla kamp faaliyetlerine katılmış olan bireylerin kamping ve glampinge ilişkin algıları ortaya konulmuştur.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kamping

İkinci dünya savaşından sonra kitle turizm hareketlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan gelişimler ve değişimler yaşanmıştır. Kitle turizminin yarattığı en önemli değişimlerden biri de çevresel açıdan yaşanan bozulmalar olmuştur. Doğal, tarihi ve kültürel varlıklardan oluşan kitle turizminin, zamanla değerlere zarar vermeye başlaması kaynakların korunması, muhafazası ve sürdürülebilirliği kavramlarını gündeme getirmiştir. (Gülbahar, 2009: 152). Böylelikle, kitle turizminin yarattığı olumsuz etkilerin en az seviyeye indirgenmesi amacıyla alternatif turizme akademik açıdan yönelimler ve talep artışı yaşanmıştır (Krippendorf, 1987; Poon, 1993'ten aktaran Weaver, 1999). Alternatif turizme olan talebin artmasıyla birlikte, turizmdeki son eğilimlerin büyük ölçüde turizmin doğa temelli bir biçimde gelişim göstererek yaygınlaşmasını sağlamıştır (Ceballos-Lascurain, 1996; Özgüç, 1998).

Doğa temelli turizmin önemli türlerinden biri olarak “kamping” bir kavram ve turizm türü olarak öne çıkmaktadır. “Kamp” sözcüğü çadır ya da baraka şeklindeki konaklama yeri, “kamping” ise bu konaklama yapılarında sürdürülen ortak yaşantı olarak tanımlanmaktadır. Kamping, kırsal alanlardaki en önemli açık alan rekreasyon türlerinden biridir (Koç ve Şahin 1999'dan aktaran Polat, 2008: 63). Önemli bir açık alan rekreasyon türlerinden biri olan kamp organize bir şekilde ilk kez kamp 1861 yılında Amerika'da

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

ortaya çıkmıştır. Zamanla kampçılığın yaygınlaşmasıyla birlikte 1908 yılında Thomas Hiram Holding tarafından kampçılıkla ilgili ilk el kitabı yazılmıştır ve 1910 yılında Amerikan Kamp Birliği (ACA) kurulmuştur. Kampın giderek yaygınlaşmasıyla birlikte 1948 yılında ilk kez kamp standartları uygulanmaya başlanmıştır. 1997 yılından itibaren ise araştırmacılar tarafından kamp ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilmiştir (Acacamps, 2008 ve Talkcamping, 2008'den aktaran Topay ve Koçan, 2009:117).

Kamp, doğada rekreatif veya sportif etkinliklerde bulunmak, kısa bir süreliğine konaklamak, dinlenmek gibi farklı amaçlar doğrultusunda çadır, baraka, karavan benzeri konaklama araçlarından faydalanılarak gerçekleştirilen bir rekreasyon biçimidir. Bu etkinliğin gerçekleştirildiği mekânlar olan kampingler/kamp alanları ise; karayolları güzergâhları ve yakın çevrelerinde, kent girişlerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle kampçıların kendi imkanlarıyla geceleme, yeme-içme, dinlenme, eğlence ve spor ihtiyaçlarını karşıladıkları en az 30 ünitelik (karavan, çadır, bungalow) tesislerdir (Tanrıverdi, 1987; Turizm Sözlüğü, 2008; Türkiye Kamp ve Karavan Derneği, 2007).

Kamp turizmi ise, doğayı korumanın yanında yerel toplumun refah düzeyinin artırmaya olanak sunmaktadır. Bununla birlikte, turizm açısından az gelişmiş bölgelerin turizm açısından gelişimini sağlamak, turistleri ve yerel toplumu ortak noktada buluşturmak ve aralarında etkileşim sağlamak gibi olumlu özellikleri içermektedir. Ayrıca, çevreyi korumanın yanı sıra bireylere; doğal hayatla bütünleşme, kırsal alanda dinlenme, geleneksel yöre mutfağının keyfini sürme, hayvan ve bitki çeşitliliğini yakından görme fırsatını da sunmaktadır (Ötügen, 2010). Kamp turizmi faaliyetlerine katılan kamp turisti ise tatilleri boyunca en az bir gece kampta konaklayan ziyaretçiler olarak tanımlanmaktadır (İpalawatte vd., 2005: 1). Kampçı, sağlıklı yaşam alışkanlıklarına sahip, eğitilmiş, satın alma gücü yüksek, hareketlilik arzusu içinde olan kişidir (Gracan vd., 2010: 78).

Kamp turizmine katılımın üzerinde etkili olan çeşitli unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlar; ekonomik, sosyalleşmek, doğal ortamda bulunma isteği, çevresel ve ruhsal etkenlerdir. Bireylerin kamp turizmini tercih etmelerinde etkili olan kamp turizminin sahip olduğu özellikler şöyledir (Sarı, 2007: 318; Gracan vd., 2010: 76):

- Ormanlar, akarsular gibi doğal güzelliklerin olduğu yerler olması,
- Doğa tutkunlarına doğada yaşama imkânı sunması,
- Çevre bilincini uyandırması,
- Yöreye ekonomik katkı sağlaması,
- İsteğe bağlı olarak mola verme ve duraksama özgürlüğünün olması,
- Betonlaşma olmadan doğanın dengesini korumaya olanak sunması,
- Konaklama çeşitliliği sağlaması,
- Her yaştan bireyin ilgisini çekebilmesi,
- Benzer hobileri olan insanları bir araya getirebilmesi
- Dört mevsimi kapsaması,
- Gezer yatak gibi unsurlarla yeni kapasiteler yaratmasıdır.

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

Sonuç olarak kamp; insanların ilgi duyduğu ve belli başlı malzemelerle doğayla baş başa kalma isteği sonucunda gerçekleştirdikleri bir eylem olarak ifade edilebilir. Tüm bu çekici özelliklerinin yanı sıra kamp her bireyin yaşam tarzına ve ihtiyaçlarına karşılık veremeyebilmektedir. Çünkü, kampın doğasına bağlı olarak çadır içinde konaklama, hava koşulları (kışın çok soğuk-yazın çok sıcak olması), yiyecek ve içeceğe ulaşmada zorluklar vb. pek çok etken bireylerin kamp faaliyetlerine katılımını zorlaştırabilmektedir. Dolayısıyla, kampın bu özellikleri bireylerin kamp faaliyetlerine katılımının önüne geçebilmektedir. Kampın doğası gereği sahip olduğu zorlukları karşılayan glamping kavramı öne çıkmaktadır.

2.2. Glamping

2020'li yılların yeni turizm trendi olan ve "lüks ile kamp" yapmanın bir araya getirilerek sunulduğu "glamping" (Ergüven vd., 2015: 256-257); İngilizce "glamorous" (gösterişli) ve "camping" (kamp yapma) kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır ve genel anlamda lüks kampçılık olarak adlandırılmaktadır (Vres ve Vres, 2015: 42; Pereira, 2013:11). Glamping turizmi kapsamında turistler; belli başlı konforlarından fedakârlık etmek zorunda kalmadan doğayla iç içe vakit geçirebilme şansı elde etmektedirler. Glamping, bireylerin yaşadıkları yerlerden uzaklaşma ve doğa ile iç içe olma isteği ile başlayan, gidilen destinasyonda otel imkanlarının doğaya taşınarak doğa sever turistlerin lüks konaklama hizmetinin yanında yüksek kaliteli hizmet ve yiyecek- içecek hizmetlerinin de alınabildiği turizm türüdür. Ayrıca sürdürülebilirlik kapsamında macera ve yenilenme/iyi hissetme gibi rekreasyonel turizm faaliyetlerine katılımın da mümkün olduğu bir turistik ürün çeşididir (Birdir vd., 2015:172; Urdal ve Uğurlu, 2016: 217).

Glamping ilk olarak 1300'lü yıllarda Osmanlı İmparatorluğu zamanında padişah ve ailesi için yapılan geçici konaklamalar bütününde kullanılmıştır (Korjula 2016). 1900'lerin başında ise Avrupalı ve Amerikalı gezginlerin, lüks çadırlarında yattığı, şefler, rehberler, bekçiler ve hizmetçiler tarafından desteklenen Afrika safarilerinden de etkilenerek tekrar evrimleşmiştir. Afrika'dan yayılmaya başlayan bu turizm türü hızla Asya, Okyanusya, Kuzey ve Güney Amerika, Orta Doğu ve son olarakta Avrupa'da güçlü bir dinamizm yakalayıp günümüzde yayılmaya başlamıştır (Boscoboinik ve Bourquard, 2012; Boscoboinik ve Ejderyan, 2014).

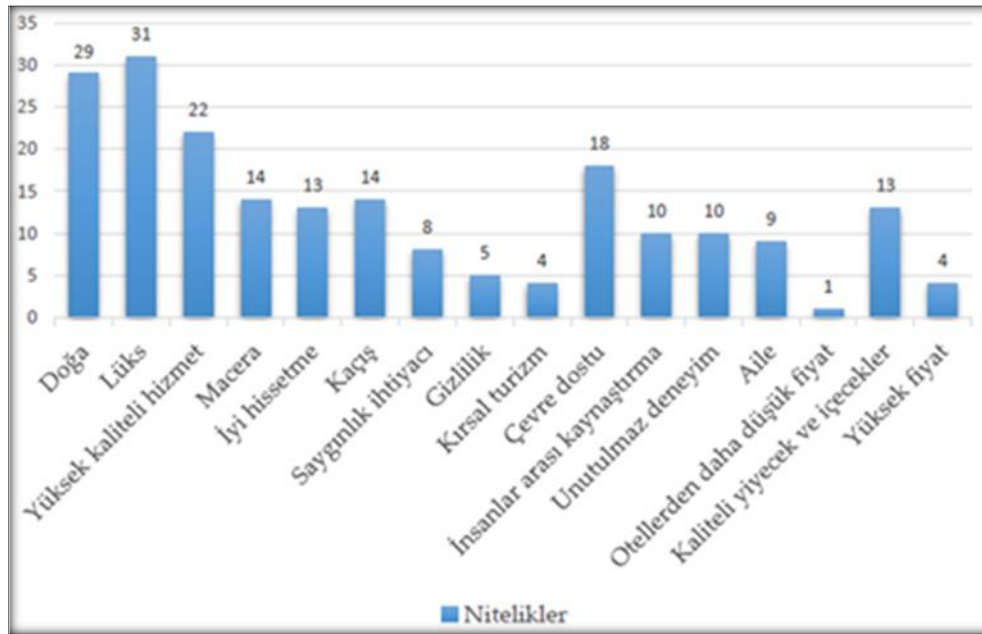
Butik kamping, lüks kamping, rahat kamping (Sakacova, 2013), görkemli kamp ve posh kamp gibi isimlerle de anılsa da alanyazında çoğunlukla glamping olarak bilinmektedir. Glamping, cazip bir konaklama türü olarak, sıvan çadır, kokan uyku tulumları ve konserve yiyecekler gibi kampın negatif özelliklerini ortadan kaldırmakta; kabin, yurt ve ağaç ev gibi rahat konaklama imkânları ile yeni bir kamp seçeneği sunmaktadır (Boscoboinik ve Bourquard, 2012: 157-162; Sakacova 2013: 2).

Glamping turizminin nitelikleri incelendiğinde alanyazında 2013 yılında Sakacova'nın 34 glamping işletmesinin web sitesini inceleyerek ortaya koyduğu aşağıdaki nitelikler (Şekil 1) karşımıza çıkmaktadır. Şekil 1 incelendiğinde seyahat acentalarının glamping turizmi için oluşturduğu niteliklerin sıklıkla doğa, lüks, yüksek kaliteli hizmet, çevre dostu şeklinde olduğu görülmektedir. *Doğa*, doğaya yakınlık, dokunulmamış doğayı yaşamak ve vahşi yaşamla bağlantı içerisinde olmak ve çoğunlukla, bulunması veya ulaşılması kolay

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

olmayan olağanüstü doğal yerlere karşılık gelmektedir. Glampingin esas noktası olan rahatlık kavramını olağanüstü yerlerle birleştirmektir. *Lüks*, genellikle spa, masaj, modern banyo, lüks yataklar ve çamaşırhane hizmetleri, ulaşım gibi yüksek kaliteli hizmetleri kapsamaktadır. *Çevre dostu*, yenilenebilir enerji, hormonsuz yetişen yiyecekler ve mutfak çöplerinden kompost üretimi gibi çevre dostu uygulamaları bünyelerinde barındırmasına karşılık gelmektedir (Sakacova, 2013: 23-24). Tüm bu nitelikler değerlendirildiğinde glamping “bireylerin yaşadıkları yerlerden uzaklaşma ve doğa ile iç içe olma isteği ile başlayan, gidilen destinasyonda lüks konaklama hizmetinin yanında yüksek kaliteli hizmet ve yiyecek-içecek hizmetlerinin alınabildiği, ayrıca sürdürülebilirlik kapsamında macera ve yenilenme\iyi hissetme gibi rekreasyonel turizm faaliyetlerine katılmalarının mümkün olduğu bir turistik ürün çeşididir” (Birdir vd. 2015).

Şekil 1. Glamping Turizminin Nitelikleri

Kaynak: Sakacova, 2013:23.

Glamping turizmini tercih eden ve tatillerini bu yönde şekillendiren ziyaretçiler “glamper” olarak nitelendirilmektedir. Glamping, sürdürülebilir ve sağlıklı bir yaşam tarzını benimseyen ziyaretçilerin tercih ettiği bir turizm ürünüdür. Glamping turizminin talep kitlesini genel olarak gelir düzeyi yüksek ve çevreye duyarlı bireyler oluşturmaktadır. Yoga severler, kampçılar, doğa tutkunları, şehrin karmaşasından uzaklaşmak isteyenler gibi geniş bir turist profili çerçevesine sahip olan glamperler betonlaşmadan uzak, doğa tabanlı bir ortam istediğinde olan ve çevreyi tahrip etmeme bilincine sahip olan kişilerden oluşmaktadır. Glamping, ‘lüks’ kelimesi ucu açık bir ibare olduğundan dolayı ilk bakışta yalnızca yüksek gelir grubuna hitap ettiği düşünülse de çocuklu aileler, çiftler, gezginler gibi birbirinden farklı sosyo-ekonomik özelliğe sahip olan bireylere hitap etmektedir.

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

Glamping, bir yandan belli başlı gereksinimlerinden taviz vermek istemeyen öte yandan da diğer otellerde yapılan tatiller sırasında ulaşım ve teknolojilerin, ekolojik denge üzerinde yaratacağı olumsuz etkilere dikkat çeken bir turizm türüdür. Bu bağlamda glamperlar sade bir yaşama dönüşü ve sürdürülebilir bir yaşam tarzını benimseyen bireylerden oluşmaktadır (Ergüven vd, 2015).

Glamping'in doğa teması ile ziyaretçilere hizmet sunması işletmelerin ürünlerini ve hizmetlerini doğa dostu yönleriyle pazarlamasına yön vermektedir. Glamping işletmeleri, çevre dostu ürünler kullanmakta; ziyaretçilere organik ve kendi yetiştirdikleri ürünleri sunmakta; çöplerin ayrıştırılmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına dikkat etmektedirler (Friedman, 2012; Sakacova, 2013). Glamping bir kavram olarak alanyazında yeni ortaya çıkmış olmasına rağmen, glamping türünde birden fazla konaklama türü bulunmaktadır. Bunlar (Ergüven vd., 2015):

- Çadırlar (Lüks çadırlar, çan çadırları, kubbeler, tipisler, safari çadırları);
- Kabinler (A-Frame kabinler, ahşap kulübeler, kır evleri, eskimo evleri, ağaç evler vb.);
- Diğer (Kuleler, adalar, yüzen evler, villalar, restore edilmiş eski mekanlar vb.)

3. YÖNTEM

Araştırma durum tespitine yönelik olup; kamp faaliyetlerinde bulunan bireylerin kamp ve glampinge yönelik algılarının belirlenmesine yöneliktir. Bu kapsamda, kamping ve glampinge ilişkin algıları derinlemesine incelemek ve bütüncül bir bakış açısıyla ortaya koyabilmek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden biri olan odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Odak grup görüşmeleri, son yıllarda sıklıkla kullanılan nitel bir veri toplama tekniğidir. Odak grup görüşmesi, belirli bir konu çerçevesinde, seçilmiş katılımcılar grubunun ayrıntılı bilgi ve fikirlerini belirlemek amacıyla yapılandırılmış özel bir grup görüşmesi tekniğidir (Krueger, 2002: 3; Sevcen ve Çilingiroğlu, 2007: 5). Bu kapsamda araştırmada, kamp deneyimi yaşamış ve aktif olarak kamp faaliyetlerinde bulunan 9 öğrenci ile yaklaşık bir saat süren odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler bir moderatör ve bir gözlemcinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmelerinin başlangıcında katılımcılar araştırmanın amacı konusunda bilgilendirilmiş ve sonrasında uygulamaya geçilmiştir. Araştırmanın amacına bağlı olarak kamping ve glamping ile ilgili alanyazın çerçevesinde hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış açık uçlu sorular (Tablo 1) üzerinden görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler katılımcıların da izni alınarak ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Sonrasında ise bu veriler yazıya aktarılarak görüşme transkripti oluşturulmuştur. Görüşme transkripti hazırlandıktan sonra veriler araştırmanın amacı doğrultusunda betimsel analiz yoluyla derinlemesine incelenmiştir.

Odak Grup Görüşmesinde Katılımcılara Yöneltilen Sorular

- Kampa gitmeden öncesinde; kamp ile ilgili düşünceleriniz ve beklentileriniz nelerdi?
- Kampa gitme fikri nasıl oluştu; kim kampa gitmek için sizi teşvik etti?
- Kamp deneyiminizden sonra kampçılık ile ilgili fikirleriniz değişti mi?
- Bize daha önce yaşamış olduğunuz kampçılık deneyimlerinizde ki öne çıkan olumlu ve olumsuz durumları anlatır mısınız?
- Yaşadığınız olumsuz durumların giderilmesine yönelik önerileriniz var mı?
- “Glamping” diye bir kavramdan haberdar mısınız? Daha önce duydunuz mu?
- Glamping’in daha önce bahsedilen kampçılığın olumsuz yönlerini giderecek özelliğe sahip olduğunu düşünüyor musunuz?
- Sizce glamping ve kamp arasındaki en önemli farklılıklar nelerdir?
- Glamping’in kamp literatürüne ait olmadığını savunan bir taraf vardır. Bu konu hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

4. BULGULAR

4.1. Demografik Bulgular

Araştırmanın katılımcıları üç kadın ve altı erkekten oluşmaktadır. Araştırma katılımcılarının yaşları 21 ile 26 arasında değişmektedir. Katılımcıların aylık ortalama harcama miktarının ise 1500-2000 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Toplamda dokuz kişiden oluşan katılımcılar Anadolu Üniversitesi Doğa Sporları Kulübü-Dağcılık grubu üyelerinden altı kişi ve Turizm Fakültesi öğrencilerinden üç kişiden oluşmaktadır.

4.2. Kamp Kavramına İlişkin Bulgular

Katılımcılar ile gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde elde edilen bulgular araştırmanın amacı ve soruları bağlamında kategorize edilerek incelenmiştir. Katılımcıların kampa gitmeden önceki beklentilerinin büyük ölçüde sakinleşmek, şehir yaşantısından uzaklaşmak ve dinlenmek yönünde olduğu belirlenmiştir. Bu kapsamda katılımcılardan K9’un görüşü aşağıdaki gibidir:

“Benim asıl beklentim; insanlardan ve gürültüden uzaklaşmaktı. Ben İstanbul’da doğup büyüdüğüm için düşündüğüm asıl sebep bu olmuştu. Temel ihtiyaçlarımızı çok düşünmeden, sadece dinginliği aradığım için benim için doyurucu deneyimler oldu.”

Kamp yaşantısının normal yaşantıdan farklı olması nedeniyle kampa gitmeden önce en önemli endişelerinin günlük ve temel ihtiyaçlarını (duş, yemek vs.) ne şekilde karşılanacağı yönünde olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, sosyalleşmek, rutin hayattan uzaklaşmak ve merak unsurlarının katılımcıları kamp yapmaya teşvik ettiği belirlenmiştir. Bu kapsamda K5 ve K6’nın görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Ben ilk kampa gitmeden önce beni en çok heyecanlandıran şey; ev dışında başka bir yerde uyuma fikriydi. Çünkü daha öncesinde ev dışında bir yerde uyumak çok enteresan geliyor insana. En çok deneyimlemek istediğim şey buydu. Arkadaşlarımın dediği gibi insan tabiki de ihtiyaçlarımı nasıl gidereceğim, ne yemek yiyeceğim diye düşünüyor. Fakat

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

farklı bir yere giderek, saklı olan doğal güzellikleri görme ve deneyimleme olayı büyüleyici geliyor.”

“Aslında hepimizin temel amacı bu. Bir şeylerden uzaklaşmak için gidiyoruz. Bu ise okulun bize sağladığı bir imkân. Ben ilk Eskişehir'e gelip okula kaydolduğumda Eskişehir'le alakalı pek bir şey bilmiyordum. Bu ise benim için bir araç oldu.”

Kamp yapılırken yaşanan olumlu ve olumsuz unsurların büyük ölçüde hava koşullarına bağlı olduğu belirlenmiştir. Özellikle kış aylarında havanın soğuk yaz aylarında ise havanın sıcak olması gibi unsurların özellikle olumsuz durumları yarattığı katılımcılarca belirtilmiştir. Bu kapsamda K10'un görüşü aşağıdaki gibidir:

“Konuyla ilgili iki tane disiplini var aslında. Birincisi güzel havada yapılanlar, ikincisi havanın ekstrem derecede kötü olduğu zamanlar yapılanlar. İkisini de ayrı ayrı seviyorum aslında, ikisinin de kendine göre zorlukları ve güzellikleri var. Genelde yaz kamplarında sadece havanın sıcaklığı ve çevredeki canlılardan şikâyet edilebilir. Fakat kışın bu durum çok daha zorlaşıyor. Özellikle mental zorluklar çok daha fazla artıyor. İnsanlar kendini sorgulamaya başlıyor. Fakat başardığımızda ve özellikle döndüğümüzde herkesin yüzünde bir gülümseme oluyor. Yani zorluk kısmı aslında su, yemek, ocak yakma, bir şeyleri ısıtmak zorunda kalmak. Eğer üşüyorsanız bunun çaresi yok insanlar birbirine sarılmak zorunda veya ileri seviyede insanlar size müdahale etmek zorundalar. Ufak tefek şeylerden hayati konularda birbirimizi kontrol etmek zorundayız. Aslında normal gibi görünse de hepimizde bir tedirginlik durumu her zaman vardır.”

Katılımcıların, kampta yaşanan olumsuz durumların giderilmesine yönelik görüşleri değerlendirildiğinde doğayla bütünleşmek ve doğaya saygı duymak gibi unsurların etkili olduğu belirlenmiştir. Bu kapsamda katılımcılar, kamp alanlarının temiz tutulması ve kampa giden bireylerin kamp sona erdiğinde buldukları alanı temiz bırakması gibi unsurların olumsuz durumların giderilmesine katkı sunacağını belirtmiştir. K6'nın konu ile ilgili görüşleri şöyledir:

“Bizim buna uygun bir lafımız var: Biz doğaya uyum sağlamak zorundayız, doğa bize değil. Biz oraya misafir gidiyoruz.”

Katılımcıların *glamping* kavramına ilişkin olarak bilgilerine başvurulduğunda; katılımcıların tümünün *glamping* kavramına yönelik olarak herhangi bir bilgisinin olmadığı belirlenmiştir. Bu kapsamda, *glamping* ile ilgili sorulara geçilmeden önce *glamping* kavramının tam olarak neye karşılık geldiği ve ne ifade ettiğine ilişkin olarak, *glamping* konaklama türlerinin örneğinin bulunduğu görsel ile birlikte kavram katılımcılara anlatılmıştır. Sonrasında ise *glamping* ile ilişkin sorulara geçilmiştir.

4.3. Glamping Kavramına İlişkin Bulgular

*Glamping*in kamp yaparken yaşanan zorlukların ve olumsuz durumların giderilmesine ilişkin görüşler değerlendirildiğinde, *glamping*in kampta yaşanan olumsuz durumların çoğunu giderilebileceği belirlenmiştir. Bununla birlikte, *glamping* ve kamp arasında önemli farklılıkların olduğunu belirlenmiştir. Kampın hava koşulları, konaklama alanı, yiyecek ve içeceğe ulaşmak gibi özelliklerinin *glamping*den tamamen farklılık

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

göstermektedir. Bu nedenle, glampingin kamp kapsamında değerlendirilemeyeceğine ilişkin görüşler sunulmuştur. Bu doğrultuda K5 ve K8'in görüşleri sırasıyla şöyledir:

“Bu olaya kesinlikle karşıyım. Aslında burada kamp yaptığımızı farz ediyoruz fakat gidip gününbirlik gezip dönüyoruz, akşam aslında bir otelde kalıyoruz. Sadece belli bir yeri gidip gezabiliyoruz. Farklı bir yere gidemiyoruz. İnsanın özgürlüğünü de kısıtlıyor aslında. Bu kesinlikle kamp değil.”

“Normal bir kampta bir şeye ulaşmak için, biraz daha zorluk çekiyorsun ve bu durum aslında keyif veriyor. Bence kampı keyifli yapan şeyler bunlar, bu biraz daha ev konforunda yapılan bir kamp gibi görünüyor.”

Bireylerin beklenti ve tercihlerine bağlı olarak glamping türünün de tercih edilebileceği belirlenmiştir. Bununla birlikte, fiziksel açıdan yorucu aktiviteler sonrası dinlenmek ve rahatlamak amacıyla bu tarz işletmelerin tercih edildiği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bu kapsamda K6' ve K10'nun görüşleri aşağıdaki gibidir:

“(...) Birazcık belki hitap edilen kitleye göre değişebilir. Örneğin evli ve çocuklu bir aile için daha iyi seçenek olabilir. Ama sonuçta kamptan beklentiye göre de değişir. Ciddi bir kamp deneyimi istiyorsanız biraz sizi kesmeyebilir, yeterli olmayabilir. Fakat güzel bir tatil veya insanın kendini toparlaması için güzel bir seçenek olabilir.”

“Türkiye'de büyük şekilde popüler olan bir tırmanış alanı var. Geyikbayırı Antalya da. Orada kamping alanları, bu şekilde işleyen yerler var. Bu yerler her türlü ihtiyacımızı giderecek yerler. Mesela bunları bazen kullanıyorum. Çünkü uzun süreliğine gittiğimde çadırda kaldığımda, bu tarz yerler yaptığım spora daha fazla odaklanmamı sağlıyor. Çünkü bahsedilen zorluklar söz konusu olduğunda spor konusunda istediğim verimi alamabiliyorum. Fakat bu yerler işimi kolaylaştırıyor. Aylık ya da haftalık çıktığım kamplarda, tüm rahatlığı sunduğu için aslında bu sistemi kullanıyorum.”

Katılımcıların, glampingin kamp literatürüne ait olup olmadığına ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde kavramın kamp literatürünün bir alt dalında sayılabileceği belirlenmiştir. Ayrıca, doğada bulunmak ve deneyim yaşamak gibi unsurları içerdiği için aynı başlık altında değerlendirilebileceği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Bununla birlikte, glampingin yoğun kamp deneyimi yaşamak isteyen bireyler için yetersiz olabileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda K3 ve K6'nın görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Biz genelde doğaya en az zarar vermek diye bir kavramdan gideriz. Ateş dahi yakmamaya çalışıyoruz. Ve bu yüzden çadırımızı eğer uzun süre bir yerde tutacaksak yerini değiştiriyoruz ki orada ki bitki örtüsüne zarar vermesin diye. Örneğin, yemeklerimizi poşette götürüyoruz ama o poşet asla orada bırakılamaz, çöpün seninle birlikte geri gelmek zorundadır. Mesela asıl kampçılardan kendimizi ayırdığımız nokta budur. Onlar doğayı tahrip edebilir ama biz tahrip edemeyiz. Bunlar da doğayı tahrip ettiği için, örneğin burada kurulu alan bir kere bozulmuş, belki orada ağaç vardı ve gidip oraya bunları koymuşlar. Yani karşı olma sebebimiz doğanın tahrip olduğunu düşünmemiz. Fakat evet kampçılığın bir alt dalı olarak görülür.”

“Evet kamp adı altında olabilir neden olmasın? Sonuçta bu da mantık olarak uzak değil, amaç doğayla iç içe olmak ama deneyim açısından kişilere çok farklı şeyler sunar.”

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada kamp deneyimi olan ve aktif olarak kamp turizmine katılan öğrencilerin kamp ve glamping arasındaki ilişkiyi nasıl algıladıklarını öğrenmek amaçlanmıştır. Katılımcılarla yapılan odak grup görüşmesi analiz edilerek; öğrencilerin kampa gitme amaçları, deneyimleri ve glamping turizmine bakış açılarının ne olduğu anlaşılmıştır.

Buna göre; katılımcıların kampa gitmelerinde ki ana sebep, kalabalıktan uzaklaşmak, günlük hayatın getirdiği yorgunluktan sıyrılarak, sakin bir ortam elde edebilmek umududur. Nadir olarak ise arkadaş edinmek amacıyla bu deneyimi tercih eden öğrenciler de olmuştur. Kampın getirdiği zorluklar konusunda ise; neredeyse tüm katılımcılar da ortak sonuçlar çıkmıştır. Hemen hepsi özellikle günlük ihtiyaçlarını nasıl karşılayacakları, yeme-içme problemlerini nasıl aşacakları gibi soru işaretleri eşliğinde ilk kamp deneyimlerini gerçekleştirmişlerdir. Fakat zorluklara rağmen hiçbir katılımcı pişman olduğunu belirtmemiştir. Birçoğu aktif olarak, kalanları ise fırsat buldukça kamp deneyimlerine devam etmektedirler.

Katılımcılara “glamping” konusu anlatıldığında ve bu konu görsel olarak desteklendiğinde ise verilen ilk tepki “bize uygun değil” şeklinde olmuştur. Katılımcıların; büyük çoğunluğu, “gerçek bir kamp deneyimi”nin herhangi bir bölgeye bağlı kalarak yapılamayacağını, özgürlük alanlarının kısıtlanmaması gerektiğini savunmuşlardır. Kampa giden kişilerin gitme niyetlerine göre beklentilerinin değişeceği, bu bağlamda ise gerçek bir kamp deneyimi yaşamak isteyenlerin kampı tercih etmeleri gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca doğaya zarar veren her türlü aktiviteye karşı oldukları sonucuna da varılmıştır.

Ancak; savunulan bu düşüncelerin kişiden kişiye farklılık göstereceğini, farklı bir konumda (meslek, aile vs.) olsalar glampingi tercih edeceklerini belirtmişlerdir. Katılımcılar glampingin; kampın getirdiği tüm zorlukları ortadan kaldırdığını, kamp kadar ekstrem bir aktivitede bulunmadan fakat doğayla baş başa kalmak isteyen insanların tercih edeceğini düşünmektedirler. Katılımcılar; uzun süreli aktiviteler arasında, glamping işletmelerini fiziksel ve psikolojik olarak toparlanmak amacıyla tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Fakat hiçbir katılımcının glamping kavramını daha önce duymadığı gözlemlenmiştir. Buradan çıkarılacak sonuç ise glampingi tercih eden katılımcıların glamper olarak gitmedikleridir.

Sonuç olarak; araştırmada ele alınan örneklem, kendilerini kampçı olarak nitelendirdikleri için glampinge sıcak bakmamaktadırlar. Fakat tamamen karşı da olamamaktadırlar çünkü farklı beklentilerin, farklı durumların ve farklı statülerin bu kavrama yönelik olduğunu düşünmektedirler. glamping'in kamp literatürüne ait olduğunu, kampın bir alt dalı olarak görülebileceğini belirtmektedirler. Ayrıca glamping kavramının insanlar arasında yeterince bilinmediği düşünülmektedir. Glamping işletmelerinin reklam ve tanıtımlarının daha

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

doyurucu şekilde yapılarak hedef kitleyi daha bilinçli hale getirmeleri gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmanın sınırlılıkları olarak; örneklem seçimi gösterilebilir. Daha sonra yapılacak olan çalışmalarda glamping deneyimi yaşamış olan ve kendilerini “glamper” olarak niteleyen insanlar ile kampçılar kıyaslanabilir. Her iki grup arasındaki bakış açıları değerlendirilebilir. Bu araştırmada odak grup çalışması tercih edilmiştir, sonraki çalışmalarda ise gözlem gibi daha farklı yöntemler tercih edilebilir.

KAYNAKÇA

- Birdir, K., Unur, K. ve Dalgıç A. (2015). Türkiye ve Dünya’da kamping ve yeni bir turistik ürün olarak ‘Glamping’. 1. Eurisia International Tourism Congress: Current Issues, Trends and Indicators (EITOC-2015), 28-30 Mayıs 2015, Konya/Türkiye, 2: 168- 177.
- Boscoboinik, A. ve Bourquard, E. (2012). Glamping and rural imaginary, In: Hana Horáková, Andrea Boscoboinik (eds.) From Production to Consumption. Transformation of Rural Communities. Münster: Lit Verlag.: 157-162
- Boscoboinik, A. ve Ejderyan, O. (2014), “Glamping: Un nuevo concepto de turismo rural”, En Periferias, Fronteras Y Diálogos. Actas Del XIII Congreso De Antropología De La Faaee. Tarragona: Universitat Rovira I Virgili: 5451-5467.
- Ceballos-Lascurain, H. (1996). Tourism, ecotourism and protected areas. The Ecotourism Society. Switzerland: The Word Consevation Union.
- Ergüven, M. H., Yılmaz, A. ve Kutlu, D. (2015). Turistik ürün çeşitlendirme bağlamında hibrit turizm: Glamping Örneği, International Journal Of Social Science, 41: 256 257.
- Gülbahar, O. (2009). 1990’lardan günümüze Türkiye’deki kitle turizminin gelişimi ve alternatif yönelimler. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14: 151-177.
- Ipalawatte, C.; Carter P.; Heaney, L. ve Lubulwa, M. (2005). A profile of travellers who used caravan or camping accommodation in Australia in 2003/04. Niche Market Report No.6. Canberra: Tourism Research Australia.
- Korjula, E. (2017), Glamping-liiketoiminta suomessa, saimaa university of applied sciences faculty of tourism and hospitality, Imatra Degree Programme in Hotel and Restaurant Business Bachelor’s Thesis.
- Krueger, R. A. (2002). Desingning and conducting focus group interviews. University of Minnesota Press, :1-18.
- Ötügen, E. (2010). Eco tourism and caravan tourism. International Symposium on the Biology of Rare and Endemic Plant Species. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Özgüç, N. (1998). Turizm coğrafyası özellikler-bölgeler, İstanbul: Çantay Kitabevi.

Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi
Emre Ozan AKSÖZ, Begüm ÖNEM, Birgül AYDIN

- Pereira, C. M. M. (2013). Gamplinxp: Glamping experience, ISCTE Business School Instituto Universitario de Lisboa Phd Thesis.
- Polat, Y. (2008). M.Ö. IV. binyıl – M.Ö I. binyıl arasında Dağlık Phrygia bölgesinde yerleşim modelleri. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Sakacova, Katarina, Leci (2013). Glamping- Nature served on silver platter, Master's Thesis, Aalborg University.
- Sarı, C. (2007). Antalya'nın alternatif turizm kaynakları ve planlaması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Sevencan, F., & Çilingiroğlu, N. (2007). Sağlık alanındaki araştırmalarda kullanılan niteliksel veri toplama yöntemleri. Toplum Hekimliği Bülteni, 26: 1-6.
- Tanrıverdi, F., (1987). Peyzaj mimarlığı bahçe sanatının temel ilkeleri ve uygulama metodları, Atatürk Üniversitesi yayınları No:643, Erzurum.
- Topay, M. ve Koçan N. (2009). Kamping\ çadırlı kamp için alan seçim kriterlerinin belirlenmesi ve Bartın- Uluyayla'da örnek bir uygulama. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi: 116-128.
- Türkiye Kamp ve Karavan Derneği, (2007). *Kamping Standartları*.
- Urdal, M. ve Uğurlu, K. (2016). Kamp turizminde glamping işletmeciliği: Kırklareli ili için bir model önerisi, 17. Ulusal Turizm Kongresi, Detay Yayıncılık, Muğla: 1213-1224.
- Vres, G. and Vres, T. D. (2015). Garden village bled glamping kot inovativna revitalizacija degradirane krajine/garden village bled glamping as an innovative revitalization of degraded landscape. Arhitektura, Raziskave, 2015: 40.
- Weaver, D. B. (1999). Magnitude of ecotourism in Costa Rica and Kenya. Annals of Tourism Research, 26: 792-816.

http://www.acacamps.org/media_center/about_aca/history.php 19.02.2019 tarihinde erişilmiştir.

<http://www.turizmforumu.net/dict/turdict5.html> 16.02.2019 tarihinde erişilmiştir.